

Innehåll

Förord 5

Så här arbetar du med På G Grammatikövningar 7

Minigrammatik 9

- § 1 Ordföljd i huvudsatser 9
- § 2 Ordföljd i bisatser 10
- § 3 Satsadverb 11
- § 4 Indirekt tal 11
- § 5 Substantivets former 12
- § 6 Obestämd form av substantivet 13
- § 7 Bestämd form av substantiv 14
- § 8 Adjektivets former 15
- § 9 Adjektiv + substantiv efter vissa ord 16
- § 10 Jämförelse - komparation 16
- § 11 Personliga pronomen 17
- § 12 Reflexiva pronomen 17
- § 13 Possessiva pronomen 18
- § 14 Indefinita pronomen 14
- § 15 Relativa pronomen och relativa adverb 19
- § 16 Verbgrupper och böjningsformer 19
- § 17 Tempus – tid 20
- § 18 Passiv form 21
- § 19 Partikelverb 22
- § 20 Perfekt particip 22
- § 21 Verb ur grupp 4 23

Övningar 26

2. Att lära sig ett nytt språk · 26

Är det viktigt att kunna svenska? · 26

- A. Tempus · 26
- B. Regelbundna verb · 27
- C. Adjektivböjning · 28
- D. Ju ... desto · 29

Svenskans ordförråd · 29

- A. Tempus · 29
- B. Substantivformer 1 · 30
- C. Substantivformer 2 · 31
- D. Ordfläta med verbformer · 31
(begripa, bjuda, brinna, bör, falla, flyga, frysa)

3. Böckernas värld · 32

Nalin Peggul · 32

- A. Substantivböjning · 32
- B. Ordföljd i huvudsatser · 33
- C. Verb ur grupp 4 · 33
(bli, förstå, få, gå, göra, hinna, komma, slå, ta, vänja sig)

Morfar lär Rudolf läsa · 34

- Verb ur grupp 4 · 34
(dra, hålla, se, sitta, säga, veta)

Klipp av antensladden och bli kirurg · 35

- A. Ordföljd i huvudsatser · 35
- B. Possessiva pronomen · 36
- C. Substantivböjning · 37

4. Kärlek · 38

Hur är det att vara förälskad? · 38

- Adjektivböjning · 38

Att gifta sig – eller bara bo ihop · 39

- A. Verbformer – gifta sig · 39
- B. Ju ... desto · 40

I skymningen vid bäcken · 40

- A. Adjektiv och substantiv · 40
- B. Verb ur grupp 4 · 42
(bära, dricka, ge, gråta, knyta, lägga, sjunga, smyga, svika)

Innehåll

Kärlek på annons · 43
Adjektiv i kontaktannonser · 43

5. Pengar · 44

Brukar du pruta? · 44

Bisatser · 44

Leva billigt – en livsstil · 44

A. Substantivböjning · 44

B. Possessiva pronomen · 45

C. Indirekt tal · 46

Allmänna reklamationsnämnden · 47

Tempus · 47

Mynt och sedlar · 48

A. Passiv form · 48

B. För att + infinitiv · 49

Kangos kung · 49

A. Tempus · 49

B. Partikelverb · 50

C. Verb ur grupp 4 · 48

(finnas, förstå, ligga, låta, riva, sälja, umgås, undvika, äta, översätta)

6. Sagor och berättelser · 53

Pojken som åt ikapp med trollet · 53

A. Adjektivböjning · 53

B. Ordföljd · 54

Sagor · 55

A. Substantivformer · 55

B. Antingen ... eller · 55

Vandringssägner · 56

A. Tempus · 56

B. Partikelverb · 57

C. Ordfläta med verbformer · 58

(gråta, knyta, krypa, ligga, lägga, rida, skrika, skära)

7. Barn och föräldrar · 59

En riktig pappa fixar allt · 59

A. Perfekt particip · 59

B. Adjektiv och perfekt particip · 60

C. Partikelverb · 61

D. Bisatsord · 61

Pappaledighet · 62

A. Adjektiv och perfekt particip · 62

B. Partikelverb · 63

Aga och Bris · 63

A. Perfekt particip · 63

B. Passiv form · 64

C. Ordfläta med verbformer · 64

(sitta, skjuta, springa, stjåla, stå, sälja, tiga, umgås)

8. Sverige

Två svenska musiker · 65

A. Passiv form · 65

B. Relativa bisatser · 66

C. Verb ur grupp 4 · 67

(avbryta, finna, fortsätta, skriva, uppstå, utgöra)

D. Possessiva pronomen · 68

En svensk uppfinning

– ett svenskt företag · 69

A. Passiv form · 69

B. Substantivformer · 70

9. Arbete

Bamini · 71

A. Bisatser · 71

B. Relativa bisatser · 71

C. För att + infinitiv –
satsförkortning · 73

Att söka jobb – tips och råd · 74

A. Verbformer – imperativ · 74

B. Indirekt tal · 74

Khasrow – bussförare · 75

A. Tempus · 75

B. Bisatser · 76

C. Ordföljd i huvudsatser · 77

D. Substantivböjning · 77

E. Adjektivböjning · 78

F. Blandade ordklasser · 79

Förord

På G är ett läromedel i svenska som andraspråk på G, dvs. Grundläggande vuxenutbildning. Det består av Lärobok, Grammatikövningar, Cd-skivor/ Kassetband, Elevfacit och Lärarhandledning med test m.m. för kopiering.

På G Grammatikövningar

Grammatikövningarna bygger på texterna i På G Lärobok. I anslutning till lärobokens texter tränas substantivets och adjektivets form och böjning, verbböjning och tempus, ordföljd och viss pronomen. På denna nivå behöver kursdeltagarna repetition, fortsatt träning och fördjupning. Målet har varit att träna på sådant som kan vara problem speciellt när deltagarna skriver fritt. Vår erfarenhet är att problemen ofta gäller just dessa moment. Fria skrivövningar finns det gott om i läroboken, och grammatik tränas dessutom på ett friare sätt med de s.k. ”dictoglossövningar” som finns som kopieringsunderlag i På G Lärarhandledning.

På G Grammatikövningar kapitel 1 – minigrammatik

Grammatikövningarna inleds med en minigrammatik. Vi vill poängtera att det är en minigrammatik som inte på något sätt är heltäckande. Vi har renodlat en del grammatikregler, men vi tar inte med allt. I kopieringsunderlagen till På G Lärarhandledning finns uppgifter till minigrammatiken där respektive moment tillämpas. Dessa uppgifter kan ses som en inledning till fortsatt arbete med övningsboken och också som ytterligare exempel på grammatikmomentet.

På G Grammatikövningar kapitel 2-9 – träning till texter

Grammatikövningarna har sedan lagts upp så att varje kapitel 2-9 i På G Lärobok har fått ett eget kapitel med grammatikövningar. Dessa ansluter till ett urval hela texter i kapitlet. På detta sätt får övningarna innehåll och sammanhang. Vi har så gott som uteslutande arbetat med uppgifter till texter i På G Lärobok och andra liknande texter.

Första uppgiften är ofta att uppmärksamma något grammatiskt moment i en text. Nästa steg är att reflektera över hur de olika formerna används. Här hänvisas också till minigrammatiken. Därefter följer t.ex. en luckövning med lärobokens text som bas. Den följs ibland en ny luckövning med en helt ny text. Samma grammatikmoment återkommer i flera kapitel så att inläraren får rikliga tillfällen att repetera och befästa. Svårare moment som passiv och perfekt particip kommer mot slutet av boken.

Förord

Genom att använda lärobokens texter får inläraren tillfälle att ytterligare repetera och befästa ordförrådet i dessa.

På G Lärarhandledning med test m m för kopiering

Bland kopieringsunderlagen finns satsschema för huvudsats och bisats och fem avslutande grammatiktest som repeterar adjektiv, substantiv, verb, pronomen och ordföljd. Testen kan göras när som helst när kursdeltagaren tycker att han/hon behärskat ett moment.

På G elevfacit

innehåller svar och förslag till svar till Lärobok och Grammatikövningar.

Författarna

Minigrammatik

Ordföljd

§ 1 Ordföljd i huvudsatser

En huvudsats kan vara allt från ett enda ord till en mening med flera bisatser.

Exempel på huvudsatser:

Kom!

Vad gör du på fritiden?

Jag brukar ofta spela fotboll på lördagarna.

När Ali har spelat fotboll, brukar han äta massor, eftersom han alltid är jättehungrig då.

De olika delarna i en huvudsats kommer vanligtvis i en bestämd ordning och man kan därför sätta in dem i ett s.k. satsschema.

Satsschema för huvudsatser

FUNDAMENT	VERB 1	SUBJEKT	SATSADVERB	VERB 2-3	PARTIKEL	OBJEKT	ADVERBIAL
Varför	kommer	du	alltid				för sent?
Vi	försöker		ofta	storhandla		mat	på Coop på lördagarna.
Vår granne	körde		tyvärr		på	vårt staket	i morse.
Vår son	gör		alltid			läxorna	mycket noggrant.
Uppsatserna	måste	alla		ha skrivit	om		senast på fredag.
På lördag	ska	vi	kanske	åka			till Malmö.
Eftersom vi							
är panka	kan	vi	inte	köpa		pizza	i kväll.
På biblioteket	brukar	jag	ofta	läsa		tidningar	efter skolan.
När vi har							
ätit	brukar	vi	ofta	dricka		kaffe	i vardagsrummet.

- Fundamentet är inledningen av huvudsatsen och kan vara frågeord, subjekt, objekt eller adverbial.
- **Verb 1** står alltid **på andra plats** i schemat.

Adverbial

Adverbialen står först eller sist i en sats och kan vara en hel bisats.

Det kan vara:

orsaksadverbial (Varför?)   sättsadverbial (Hur?)

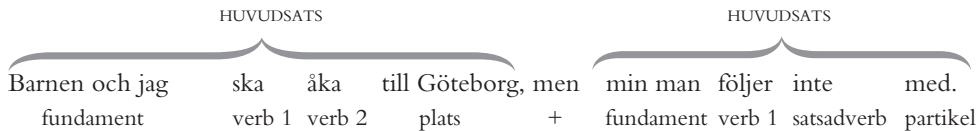
platsadverbial (Var?)   tidsadverbial (När?)

Om satsen har både platsadverbial och tidsadverbial placeras platsadverbialen oftast före tidsadverbialen.

Minigrammatik § 2

Bindeord mellan huvudsatser

Om två huvudsatser binds ihop med bindeord – *och, men, eller, för, så* – står bindeordet utanför satsschemat:

§ 2 Ordföljd i bisatser

En bisats är alltid en del av en huvudsats och kan normalt inte ensam utgöra en mening.

Satsschema för bisatser

...	BISATSORD	SUBJEKT	SATSADVERB	VERB 1-3	PARTIKEL	OBJEKT	ADVERBIAL	...
Per sa	att	han	aldrig	hade varit			i Oslo.	
Vi undrar	om	du	kanske	kan hjälpa		oss	på lördag.	
	När	ni		har gjort		provet	får ni gå.	
	Trots att	Nina	inte	tyckte	om	maten	åt hon den.	

- Bisatsen inleds med ett bisatsord (bisatsinledare) och står oftast först eller sist i meningen eller inskjuten efter subjektet. När den står först blir den fundament i huvudsatsen och måste följas av verb 1.
- Både subjektet och satsadverbet kommer **före** verb 1 i bisatser.

Några bisatsord

<i>att</i>		inleder indirekt tal
<i>om</i>		inleder indirekta frågor eller uttrycker villkor
<i>för att</i>		uttrycker avsikt, mål
<i>så att</i>		uttrycker följd, resultat
<i>eftersom</i>	}	uttrycker orsak
<i>därför att</i>		
<i>när</i>	}	uttrycker tid
<i>innan</i>		
<i>medan</i>		
<i>tills</i>		
<i>trots att</i>	}	uttrycker motsats eller motsättning
<i>fastän</i>		
<i>även om</i>	}	syftar tillbaka på ngt före
<i>som</i>		

Exempel:

Sandra sa att hon skulle komma.

Jag undrar om Åke sover.

Om vi springer hinner vi med bussen.

Läraren höjde volymen för att vi skulle höra.

Tony polerade bilen så att den blänkte.

Vi måste skynda oss eftersom vi är sena.

Per är glad därför att han klarade provet.

När jag kom hem hade barnen lagat middag.

Innan Per köpte bilen hade han sparat länge.

Medan jag diskar lyssnar jag på radion.

Vi väntade inne på stationen tills bussen kom.

Trots att Eva hade sin tjocka jacka frös hon.

Erik är hungrig fastän han just har ätit.

Jag ska klara kursen även om det blir svårt.

Maria öppnade paketet som innehöll en vas.

Övningar

2. Att lära sig ett nytt språk

Är det viktigt att kunna svenska?

På G s. 25–26

A. Tempus

- Minigrammatiken*: Läs om verbets former och tempus i § 16–17.
- Läroboken*: Stryk under verben i intervjun med Rebecca på s. 25. Känner du igen alla former?
- Fyll i rätt form av verben i texten nedan.
- Varför använder Rebecca och Xhavit presens ibland och preteritum ibland?

Rebecca från USA

Det är viktigt att man _____ (1) svenska, för att man inte ska
_____ (2) sig isolerad i samhället. Det är också viktigt att
_____ (3) oss. Då _____ (4)
de oss lättare. När jag _____ (5) Sfi var allt kaos i början,
och jag _____ (6) ingenting. Sen _____ (7) jag plötsligt
en dag att jag _____ (8), och det var fantastiskt.
Jag _____ (9) svenska med svenska vänner, men också när jag spelar
tennis. Jag _____ (10) mig mycket svenska av min tränare.
Jag har två barn och pratar mycket med personalen på dagis och med andra
barns föräldrar. Jag tycker det viktigaste är att _____ (11) prata, och svårast
är det att skriva. Det är bra att få råd från andra invandrare som berättar hur de har
_____ (12).

Xhavit från Kosovo

Xhavit _____ (1) svenska när han talar i telefon.
träna

I Sverige _____ (2) man och bokar tid till allt möjligt.
ringa

Man _____ (3) sig och man _____ (4)
sjukanmäla beställa

tid, och man kan göra väldigt mycket annat också. Han har _____ (5) sig
lära

förstå bättre på det sättet. Eftersom Xhavit är bra på att imitera, _____ (6)
lyssna

han på vad folk säger och _____ (7) ta efter. Men ungdomars språk
försöka

är svårt att förstå, för de _____ (8) så mycket slang och uttryck
använda

som man inte förstår. I början sa han "ja" och _____ (9)
låtsas

förstå, även om han inte _____ (10) det, men nu _____ (11)
göra våga

han fråga.

Xhavit har _____ (12) på arbetsförmedlingen många gånger. Han
vara

brukar _____ (13) jobb där. När han är där _____ (14)
söka passa

han på att prata med personalen och fråga om en del. Han tycker det är svårt att prata

när man måste _____ (15) ord. Det _____ (16) längre
leta ta

tid och man måste fylla ut med "ah" och "äh" medan man _____ (17)
försöka

komma på vad man ska säga.